

Egyebekben a jogerős részítéletet hatályában fenntartja azzal, hogy a 2006. üzleti év alapján történt osztalék kifizetésével és a 2007. február 14-én tagi kölcsön jogcímén eszközölt kifizetéssel összefüggésben előidézett vagyonsökkenés mértéke 5.182.000 (ötmillió-száznyolcvankettőezer) Ft.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- 1 Az alperes a **B.** Kutató és Fejlesztő Kft. (adós) vezető tisztségviselője volt, majd 2007. február 20-tól végelszámolója a felszámolás 2009. február 27-én történt megindulásáig.
- 2 Az adóst 66,66%-ban, a felperest 33,33%-ban illette meg az Országos Gyógyszerészeti Intézet (OGYI) nyilvántartásában 359/1992. szám alatt bejegyzett, **S.** gyógyhatású készítmény hasznosításának joga. A gyógytermékhez védjegyjog is kapcsolódott, a védjegylajstromban 137814 lajstromszám alatt szereplő **S.** védjegy jogosultja az adós társaság volt.
Az adós és a felperes 1993. március 10-én megállapodtak abban, hogy az adós hasznosítási díjat fizet a felperes részére a **S.** készítménnyel kapcsolatban.
- 3 A felperesnek 2001. december 31-ig járó hasznosítási díj összegét a Pest Megyei Bíróság jogerős 6.P.20.642/1999/89. számú részítélete állapította meg.
Az adóst a felperes 2005. december 31-ig keletkezett hasznosítási díj követelése tekintetében a Fővárosi Bíróság 2006. november 29-én kelt, 8.P.29.751/2004/60. számú részítéletével 25.562.057 Ft megfizetésére kötelezte, s egyben kimondta az adós által elismert 5.979.735 Ft előzetes végrehajthatóságát. Az adós fellebbezése folytán hozott 8.Pf.20.176/2007/41 számú, 2008. február 19-én kelt részítéletével a Fővárosi Ítéltábla a marasztalás összegét 15.503.543 Ft-ra leszállította.
- 4 Az elsőfokú ítéletet követően - 2006 decemberében - az adós meghatalmazott képviselője útján felajánlotta a felperesnek, hogy a **S.** készítménnyel kapcsolatos valamennyi jogosultságát - így a hasznosításból származó eredmény alapján meghatározható részesedését is - átengedi egy meghatározott összeg ellenében. A felek között az ajánlatok egyeztetése folyt, de nem született megállapodás.
- 5 A felperes a 2006. november 29-én kelt elsőfokú részítéletben előzetesen végrehajthatóvá minősített 5.979.735 Ft összegű követelése behajtása érdekében eredménytelenül járt el. A 2007. február 8-án nyilvántartásba vett azonnali beszédési megbízásokat fedezethiány miatt nem tudták az adós bankszámlájáról teljesíteni. A felperes által kezdeményezett bírósági végrehajtási eljárásban 2007. szeptember 3-án lefoglalták a **S.** készítmény hasznosításából származó eredménnyel kapcsolatos adóst megillető (66,6%) vagyoni értékű jogot 1.000.000 Ft becsértéken. A 2008. január 25-én kelt

foglalási jegyzőkönyv szerint a **S.** és SELENORG szóvédjegyeket egyenként 100.000 Ft becsértéken foglalták le.

6 2005-ben - a mérlegadatokat szerint - az adós 33.126.000 Ft értékű eszközzel rendelkezett, melyből 691.000 Ft volt a készlet, 19.415.000 Ft a követelés, 3.893.000 Ft a pénzeszköz. Az adós rövid lejáratú kötelezettségének mérleg szerinti összege 17.522.000 Ft volt.

7 A 2006. évi beszámoló mérleg-adataiból kitűnően az adós 22.536.000 Ft eszközzel rendelkezett, melyből 4.205.000 Ft volt a pénzeszköz, 17.747.000 Ft a követelés és 435.000 Ft a készlet, kötelezettségeinek az értéke 16.156.000 Ft volt.

8 Az adós 2006. évre szóló beszámolójának elfogadásával egyidejűleg - annak ellenére, hogy a mérleg szerinti eredmény negatív volt - a taggyűlés 2007. február 18-án 1.582.000 Ft osztalék kifizetéséről döntött.

9 Az adós az alperes tagságával működő **P.** Kutató és Fejlesztő Kft.-nek 2007. február 14-én 3.600.000 Ft-ot tagi kölcsönt fizetett vissza, míg az alperesnek 2007. december 31-én 50.000 Ft-ot.

10 2007. február 19-én az alperes által összehívott taggyűlésen az adós tulajdonosai a végelszámolásról határoztak, végelszámolóként az alperest jelölték ki. Az alperes végelszámolóként nem hívott összeg taggyűlést pótbefizetés, illetve a tőke egyéb úton való pótlása érdekében. A taggyűlés 2008. február 28-án döntött a felszámolási eljárás kezdeményezéséről.

11 A végelszámolás alatt levő adós és a **P.** Kutató és Fejlesztő Kft. 2007. február 20-án azzal a felfüggesztő feltétellel kötöttek kölcsönszerződést, hogy a felperes és az adós közötti perben a bíróság által majd megállapított marasztalási összegnek megfelelő, legfeljebb 10.000.000 Ft összegű kölcsönt nyújt a kölcsönadó az adósnak. A megállapodás utóbb nem lépett hatályba.

12 Az adós a **S.** magyarországi kizárólagos forgalmazási jogát 2000-ben a **F.** Kft. részére. A szerződést 2008. február 15-én - február 29-i hatállyal - megszüntették.

13 A végelszámolás alatt levő adós 2007. április 18-i szerződéssel megbízást adott a **P.** Kft. részére a **S.** Magyarországon való értékesítésére. A **P.** Kft.-t az általa közvetített szerződésekben foglalt érték 75%-ának megfelelő jutalék illette meg.

14 A **S.** nevű gyógyhatású termék nyilvántartásba vételi ideje 2007. augusztus 15-ig szólt az Országos Gyógyszerészeti Intézet (OGYI) által vezetett nyilvántartásban. Az adós 2007. augusztus 13-án terjesztette elő a meghosszabbítás iránti kérelmét 2007. december 31-ig.

Az OGYI a 2008. május 5-én kelt levelében arról tájékoztatta az adóst, hogy az eljárást nem folytatta le, mivel tudomására jutott, hogy 2007. szeptember 4-én az adós készítményre vonatkozó vagyoni értékű joga lefoglalásra került. A bírósági végrehajtó foglalási jegyzőkönyvét a felperes személyesen juttatta el az OGYI részére.

15 A felperes a Fővárosi Bíróság 8.P.29.751/2004/87. számú, a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.797/2009/6. számú, 2009. november 5-én kelt

- részítélete alapján jogerőre emelkedett részítéletével megszerezte a **S.** kizárólagos hasznosítását, gyártását és forgalmazását.
- 16 Az alperes az adós mérlegeit letétbe helyezte, a felszámolás 2009. február 27-én történt megindulásakor eleget tett iratátadási kötelezettségének.
- 17 Az adós felszámolójának 2016. február 10-i nyilvántartása szerint a bejelentett hitelezői igény 58.458.125 Ft, melyből a felperes hitelezői igényét a felszámoló 53.759.760 Ft összegben vette nyilvántartásba.
- 18 Az alperessel szemben csődbüntett és hűtlen kezelés büntette miatt indult büntető eljárások megszüntetésre kerültek.
- 19 Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, a másodfokú bíróság 14.Gf.40.046/2013/6. számú végzésével az ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- 20 A felperes a megismételt eljárásban módosított keresetében annak megállapítását kérte a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-a szerint, hogy az alperes 2006. július 1-jétől nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látta el az adós ügyvezetési feladatait, ezáltal az adós vagyona 117.045.054 Ft-tal csökkent, megghiúsította a felperes 53.759.760 Ft összegű hitelezői igénye kielégítését.
- 21 Állította, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2006. július 1-jén, a Cstv. 33/A. § hatályba lépésekor fennállt, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (2006. évi Gt.) 143. § (2) bekezdésében írt intézkedések elmaradtak, s az alperes megsértette a 30. § (3) bekezdésében foglaltakat.
- 22 A 117.045.054 Ft vagyoncsökkenés az alábbiakból tevődött össze: a **P.** Kft.-vel 2007. április 18-án kötött egyoldalú, az adósra előnytelen szerződés alapján 13.205.204 Ft elmaradt bevétel; a **S.** hasznosítási jogának, forgalomba hozatali engedélye meghosszabbításának felróható elmaradása miatt az adós vagyonába tartozó hasznosítási jog és a **S.** szóvédjegy elértéktelenedésével bekövetkezett 80.000.000 Ft vagyonvesztés; 14.783.474 Ft indokolatlan, szükségtelen költség; 1.379.445 Ft magáncélú kiadás; a 2006. évre kifizetett 1.582.000 Ft osztalék; értéken aluli, illetve ingyenes vagyonátruházás miatt 2.441.931 Ft; és 2007-ben visszafizetett tagi kölcsön miatt 3.650.000 Ft.
- 23 Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét a 2008. február 19-i jogerős részítélet előtt, a hitelezői érdeksérelem fennállását, a jogellenes ügyvezetői magatartást és az azzal összefüggésben álló vagyoncsökkenést is.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- 24 Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában elsőként rögzítette, hogy a Cstv. 2009. január 22-én

hatályos 33/A. § (1) bekezdése alapján hozta meg a döntését. Álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § hatályba lépésének az időpontjában ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt az adós - már ezt megelőzően is fennállt ez a helyzet -, de nem volt megállapítható, hogy 2006. július 1-jét követően az alperes az ügyvezetési feladatai ellátásával indokolatlanul, a hitelezői érdekek sérelmével csökkentette volna a társaság vagyonát. A hitelezői követelések fedezetéül szolgáló körből nem vont el felróhatóan vagyont, nem is mulasztott el intézkedést a hitelezői követelések biztosításához. A **S.** tabletta forgalmazására kötött szerződés betöltötte a célját, a termék folyamatos forgalmának elérését a piacon. Nem volt felróható az alperesnek, hogy a forgalomba hozatali engedély meghosszabbítására nem került sor, illetve hogy nem tudott megállapodni a felperessel a jogosultságok átadásában. Sem hibás üzleti döntés, sem könyvelési kötelezettség hibás teljesítése miatt nem vonható felelősségre az ügyvezető a Cstv. 33/A. § alapján.

- 25 A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság részítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes az adós vezető tisztségviselőjeként a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait
- a 2006. üzleti év alapján történt osztalék kifizetése, valamint
 - a 2007. február 14-én és december 31-én visszafizetett tagi kölcsönök
- vonatkozásában nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a társaság vagyona 5.232.000 Ft-tal csökkent.
- 26 Helyben hagyta az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét az indokolatlan, szükségtelen költségekkel (14.783.474 Ft), az elmaradt árbevételel (13.205.204 Ft) kapcsolatos felelősség körében. Ezt meghaladóan (a **S.** hasznosítási joga és a **S.** szóvédjegy értékvesztése, a magáncélú kiadás és az értéken aluli eszközzeladás miatt megjelölt vagyoncsökkenés) az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította.
- 27 Az indokolásban elsőként kifejtette, hogy nem volt perjogi akadálya részítélet hozatalának. A felperes módosított keresetében megjelölt vagyoncsökkenés egyes összetevőit elkülönítetten lehetett vizsgálni.
- 28 Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a Cstv. 2009. január 22-én hatályos szabályait kell alkalmazni a perben, s csak a 2006. július 1-jét követő ügyvezetői tevékenység volt vizsgálható.
- 29 Hangsúlyozta, az alperesnek vezető tisztségviselőként kötelezettségei közé tartozott a számviteli alapelveket teljesítő, folyamatos könyvvezetés biztosítása az adós működése során, ezért nem hivatkozhatott eredménnyel arra, hogy a felperessel kötött hasznosítási szerződésből eredő fizetési kötelezettségét a társaság

- könyvelése és az arra épülő éves mérlegek nem tartalmazták. Tévesen alapította ezért a védekezését a közzétett beszámolók tartalmára.
- 30 Az alperesnek vezető tisztségviselőként 2006. július 1-től kezdődően a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján kellett eljárnia a felszámolás elrendeléséig. Ez a követelmény a végelszámolói státusszal összefüggésben is irányadó volt a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 98. § (2) bekezdésében, illetve 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján.
- 31 Az ügyvezetői magatartásokat egyenként értékelve úgy ítélte meg, hogy a 2006. évre kifizetett osztalék, és a visszafizetett tagi kölcsönök vonatkozásában a hitelezői érdekek sérelme és a vagyonszökkenés megállapítható. Utalva a Gt. 131. § (1) és (3) bekezdésére, 132. §-ára és 134. §-ára megállapította, hogy nem felelt meg a hitelezői érdekek elsődlegessége követelményének az osztalék kifizetése, sem az alperesnek visszafizetett 50.000 Ft tagi kölcsön, illetve a **P.** Kft.-nek visszafizetett 3.600.000 Ft tagi kölcsön.
- 32 Az alperes nem állította és nem bizonyította a teljesítésektől eltérő ügyvezetői javaslata megtételét a taggyűlés felé. Rámutatott, nem volt indok arra, hogy a **P.** Kft.-t - társasági és kötelmi helyzetére tekintettel - külső hitelezőként értékelje.
- 33 Az alperesnek vezető tisztségviselőként a taggyűlés haladéktalan összehívására vonatkozó intézkedési kötelezettsége beállt, a taggyűlés 2008. február 28-ára történt összehívása e körben nem minősült haladéktalanul megtett intézkedésnek.
- 34 Az ítéletábrla a **S.** hasznosítási joga és a szóvédjegy miatti vagyonszökkenés, a magáncélú kiadások elszámolása és az alacsony értéken történt eszközadás vonatkozásában a kárelem nagy terjedelmű bizonyítása miatt helyezte hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét. A **S.** hasznosítási joga és a szóvédjegy értékvesztése miatt kifejtette, hogy ezek pénzben kifejezhető vagyoni értékkel bíró vagyonelemnek minősülnek, s „az alperes ügyvezetőként nem gondoskodott a csődvagyonba tartozó vagyon értékének megóvásáról, a nyilvántartásba vétel lehetséges leghosszabb meghosszabbítására irányuló kérelem előterjesztése nélkül”. A vagyonszökkenés mértéke nem állapítható meg a peres eljárás ezen szakaszában. Erre vonatkozóan utasításokat adott az elsőfokú bíróság részére.
- 35 A magáncélú kiadással kapcsolatban előírta az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelését, és az értéken aluli eszközadásra alapított kereseti összetevő tekintetében - egyebek mellett - kifejtette, hogy e körben az alperest kell bizonyító félnek tekinteni, rá hárul az adós által megadott nyilvántartási értékkel szemben, az eszközök reális forgalmi értéke és az annak megfelelő vételáron történt értékesítése bizonyítása, amelyhez szakértői bizonyítást kell indítványoznia.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- 36 Az alperes felülvizsgálati kérelmében - mivel álláspontja szerint a részítélet az el nem bírált kereset tekintetében is megállapította az alperes felelősségének a fennállását - a teljes jogerős határozatot támadta a keresetet jogerősen elutasító részt kivéve, a jogalapot vitatva. Kérte a jogszabálysértő részítélet hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, valamint a felperes perköltség megfizetésére való kötelezését.
- 37 Állította, hogy a részítélet sérti a Pp. 164. § (1) és (2) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 213. § (2) bekezdését, a Ctv. 99. §-át.
- 38 Álláspontja szerint a fizetéseképtelenségi helyzet objektív és szubjektív feltétele és a vagyonveszteség nem állapítható meg részítélettel, a keresettel érvényesíteni kívánt jog csak egységesen bírálható el. Ezen felül a határozat hatályon kívül helyező részének indokolása érdemi döntést tartalmaz a felelősség fennállása tekintetében.
- 39 Részletes indokolásában elsőként arra hivatkozott, hogy a részítélet szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja 2006. július 1. A hatályon kívül helyező rendelkezés szerint azonban az elsőfokú bíróságnak azt kell megállapítania, hogy mekkora volt a társaság vagyona, mekkora volt a vagyoni értékű jog értéke. Ebben az esetben a másodfokú bíróság nem hozhatott volna részítéletet, mert az aktív vagyon megállapítása nélkül nem értelmezhető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának meghatározása. Ha ugyanis a vagyoni értékű jog - a jogerős ítéletben kifejtettek szerint - 2007-ben „veszett el”, akkor 2006. július 1-jén nem lehetett fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben a társaság. A részítéletben a másodfokú bíróság e tekintetben okszerűtlenül mérlegelt.
- 40 A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének sérelmével állapította meg bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját akkor, amikor a 2008. évi marasztalás szerint utólag korrigáltatta szakértővel a 2002-2005-re vonatkozó mérlegeket, és ennek alapján állapította meg, hogy 2006. július 1-jén az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. E körben nem vizsgálta a törvényben előírt objektív és szubjektív feltételeket.
- 41 Hangsúlyozta, hogy a felperes követelése tekintetében az elsőfokú ítélet marasztalási összege nem volt előre látható, az ítélet csak 2006. november 29-én kelt és később kézbesítették. A 2006. november 29-én kelt elsőfokú ítélet ismeretében hozta meg az alperes azokat a döntéseket, amelyeket értékelni kell. Így a **S.** termék forgalmazásának fenntartása mellett döntött, mert enélkül a vagyoni értékű jog értékét veszítette volna.
- 42 A vagyoni értékű jogot a szakértők soha nem értékelték fel, ezért a mérlegek vizsgálata alapján nem lehet megállapítani, hogy 2006. július 1-jén milyen mértékű likviddé tehető vagyonnal rendelkezett az adós. A mérleg szerint csak 2007. második felére vált fizetéseképtelenné az adós. Mivel dokumentáltan a felperes és az

adós között egyezségi tárgyalások voltak a **S.** vagyoni értékű jog eladása tárgyában, az ügyvezető 2006. július 1-2007. február 19. között alappal feltételezte, hogy a társaság nem fizetéseképtelen. Nem is volt az, mert rendelkezésére állt a felperessel közös, likvid téteő vagyona, s annak megvételére, a közös tulajdon megszüntetésére és a forgalmazási jog átadására a felperes ajánlatot tett.

- 43 A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet csak akkor állt be, amikor a 2008. évi jogerős ítélet megszületett és a vagyoni értékű jogot is elvesztette a társaság.
- 44 A szubjektív feltételek fennállását, illetve a mentesülés lehetőségét a részítelelet kizárta, mert nem vizsgálta, hogy az alperes a 2008-ban a bírósági ítélet alapján beállt helyzetet 2006. július 1-jén látta vagy láthatta volna előre. Hangsúlyozta, hogy az ügyvezető nem ismerhette 2006-ban a bíróság mérlegeléssel utóbb megállapított ítéleteit, csak a lejárt és elismert, vagy a korábbi ítéletekből kalkulálható, várható, valószínűsíthetően fenyegető követelésekre kellett fedezetet biztosítania. Miután a 2002 előtti évekre sokkal alacsonyabb használati díjat állapított meg a bíróság a felperes javára - mely tényt igazolt az alperes - a szubjektív felelősség tekintetében mérlegelnie kellett a bíróságnak, hogy kellett-e látnia az ügyvezetőnek a mérlegeléssel megállapított marasztalás értékét, holott még a szakértő sem tudta azt előre meghatározni.
- 45 A részítelelet okszerűtlenül a vagyoni értékű jog elvesztését mint vagyoncsökkenést vizsgálni rendelte, de a vagyonnál azt nem vette figyelembe, s nem vizsgálta, hogy a likvid vagyon része-e.
- 46 Álláspontja szerint 2007 augusztusában már a Ctv. 99. § (4)-(5) bekezdései vonatkoztak az alperesre és nem a Cstv. 33/A. § szabályai.
- 47 A részítelelet nem vizsgálta az okozati összefüggést, az alperesi előadásokat a Pp. 206. § sérelmével nem mérlegelte, nem vizsgálta a felperes közreható magatartását.
A részíteleletben hivatkozott szakvélemények ellentétesek az ítéletben kifejtettekkel.
- 48 Hangsúlyozta, hogy a felperes a bíróság kioktatása ellenére megtagadta az őt terhelő bizonyítást a követelés összegeképtelenségére nézve. Ezért a részítelelet azon megállapítása, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nem folytatta le, sérti a hivatalból történő bizonyítás tilalmának elvét és a felperes részére egy újabb eljárásban a bizonyítás lehetőségének biztosítása súlyosan sérti a Pp. 164. § (1) és (2) bekezdését.
- 49 A **P.** Kft. nem volt a **B.-P.** Kft. tagja, így tagi hitelt nem nyújthatott. A **P.** Kft.-nek azért fizette vissza a kölcsönt, mert ez a Kft. finanszírozta a gyártást, és gyártás nélkül nem lehet forgalmazni. A kölcsön visszafizetése nincs oksági kapcsolatban a fizetéseképtelenségi helyzet kialakulásával, hiszen a visszafizetés után újabb kölcsönöket kapott az adós a **P.** Kft.-től a működéshez.

- 50 Az 50.000 Ft-os tagi hitel visszafizetése már a végelszámolás alatt történt. A végelszámolóra nem vonatkoznak a Cstv. 33/A. § szerinti felelősségi szabályok.
- 51 A 2006. évi osztalék felvételét, annak vagyonsökkentő hatását a felperes bizonyítási indítványa hiányában a bíróságok nem vizsgálták. A 2006. évi mérleg az eredménytartalék terhére tényleges vagyonsökkentés nélkül lehetővé tette az osztalékról való döntést. Az osztalék esetében technikai átvezetés történt, mert a taggyűlés a házipénztárban való elszámolást rendelte el, egyik tag sem vett ki osztalékot a cégből, vagyonsökkentő hatása nem bizonyított.
- 52 Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a megismételt eljárásra vonatkozóan a bizonyítási terhet is tévesen osztotta ki, amikor a könyv szerinti értékkel nem egyező értékesítés vonatkozásában az alperesre terhelte a bizonyítást.
- 53 Az alperes eleget tett kötelezettségének, a 2008. február 19-én jogerős részítéletet követően 2008. február 28-án taggyűlésen döntöttek a felszámolási eljárás megindításának kezdeményezéséről. A felszámolási kérelmet 2008. március 28-án érkezették is a bíróságon.
- 54 A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős részítélet hatályában való fenntartását, álláspontját részletesen kifejtette.

A Kúria döntése és jogi indokai

- 55 A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.
- 56 Elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Cstv. 33/A. § szerinti megállapítási perben van-e lehetőség részítélet hozatalára, illetve az adott részítélet - tartalma miatt - felülvizsgálható-e (a keresetet elutasító meg nem támadott rendelkezésein kívül) valamennyi vonatkozásában.
- 57 A Kúria álláspontja szerint nem tévedett a másodfokú bíróság akkor, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tanúsított, a felperes által állított vagyonsökkenést eredményező ügyvezetői magatartások egyenként vizsgálhatók. Nem kizárt tehát e vonatkozásban részítélet hozatala, és a kellően fel nem tárt tényállási elemek vonatkozásában az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozatra utasítása.
- 58 A részítélet tartalmára hivatkozással előadott felülvizsgálati kérelemre vonatkozóan a Kúria rámutat, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján nincs helye a részítélet hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasító rendelkezései felülvizsgálatának, mert a kereset e részében még nem született az ügy érdemében jogerős határozat. E körben ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemben előadottakat érdemben nem vizsgálta.

- 59 A felülvizsgálattal támadható rész tekintetében a Kúria elsőként hangsúlyozza, az alperes a felülvizsgálati kérelemben tévesen azonosítja a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet és a fizetéseképtelenség bekövetkezése fogalmát. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet – a Kúria joggyakorlat elemző csoportjának az alperes által hivatkozott összefoglalása szerint is – „akkor következik be, amikor az adós tartozásait likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni (objektív feltétel) és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerzett, vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie (szubjektív feltétel). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapíthatóságához szükséges objektív feltétel akkor következik be, amikor az adós esedékes tartozásainak összege meghaladja a társaság likvid vagy likviddé tehető vagyonát és ezt a helyzetet a tartozások átütőmérsékével, esetleg reálisan visszafizethető kölcsön felvételével vagy más módon nem hárították el.” A fenyegető fizetéseképtelenség tehát bekövetkezik, ha az adós tartozását esedékességkor előreláthatólag nem képes kiegyenlíteni. Ennek fennállása alatt a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket szolgálva kell gazdálkodnia. Ez a kötelező gazdálkodási elv addig áll fenn, amíg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet (BH2014. 188.)
- 60 A rendelkezésre álló adatok szerint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2006. július 1-jén már fennállt. Függetlenül attól, hogy az adós a könyveiben feltüntette-e a felperest megillető kötelezettségét, a 2005-ös év mérlegéből (amely a 2015. december 31-én fennállt vagyont mutatta) már megállapítható, hogy az adós likvid vagy likviddé tehető vagyona kisebb volt, mint az általa elismert tartozás. Miután a 2006. december 31-én fennállt likvid vagy likviddé tehető vagyon is kisebb, mint az adós által a felperes felé elismert kötelezettség, ezért a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2006. július 1-jén való fennállását helytállóan állapította meg a jogerős részítélet, mert a rendelkezésre álló iratokból nem vonható le olyan következtetés, amely szerint a két mérleg fordulónap közötti időpontban az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete megszűnt volna.
- 61 A likvid vagyon körében nem azt kell vizsgálnia a bíróságnak, hogy milyen értékesíthető vagyontárgyai vannak az adósnak, hanem azt, hogy melyek azok a vagyontárgyai, amelyek gyorsan, a gazdálkodó szervezet kötelezettségeinek az esedékességkor való teljesítéséhez felhasználhatók. Nem tartozik e körbe az adóst megillető vagyoni értékű jog, melynek tárgya egy speciális hasznosítási jogot, védjegyet tartalmaz. (Függetlenül azonban ettől, a felülvizsgálati kérelemmel érintett jogerős részítéletben az alperes terhére megállapított vagyonsökkenésekre azt követően került sor, hogy az elsőfokú részítéletet 2006. november 29-én meghozták.)
- 62 A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet tehát egy olyan jelzés az ügyvezető felé, amely arra figyelmezteti, hogy az ezt követő intézkedéseinek legyen figyelemmel a hitelezői érdekekre. Ebből következően elfogadható az az alperesi állítás, hogy mivel a felperes és az adós között egyezségi tárgyalások voltak a **S.** vagyoni értékű jog eladása tárgyában, az ügyvezető 2006. július 1-2007. február 19. között alappal feltételezte, hogy a társaság nem

fizetéseképtelen. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet azonban fennállt, mert az elsőfokú részítélet ismeretében a vezetőnek fokozottan kellett volna ügyelnie az adós vagyonára.

- 63 Nem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, hanem valójában a fizetéseképtelenség állt be, amikor a 2008. évi jogerős ítélet megszületett és a vagyoni értékű jogot is elvesztette a társaság. Ezt ismerte fel az adós társaság taggyűlése, és ezért kezdeményezte a másodfokú ítélet meghozatalát követően a felszámolási eljárás megindítását.
- 64 Az adós vezető tisztségviselőjeként az alperesnek 2006. július 1-től kezdődően a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján kellett eljárnia. Ez a felelősségi szabály egészen addig fennállt, amíg a taggyűlés döntése alapján 2007. február 20-án meg nem indult a végelszámolás.
- 65 A Kúria nem ért egyet a másodfokú bíróság álláspontjával, amely szerint a végelszámoló felelőssége azonos a vezető tisztségviselő felelősségével, ezért a végelszámolás alatt végzett tevékenységet is a Cstv. 33/A. §-ában meghatározott feltételek szerint kell megítélni. A Cstv. 33/A. § rendelkezései, a felelősség megállapításának módja, feltételei, kimentési lehetőségei eltérnek a végelszámolási eljárás során tanúsított magatartás alapján a végelszámoló felelősségét rendező Ctv. 99. § (4)-(5) bekezdésében írtaktól.
- 66 Ennek elsősorban az az oka, hogy ugyan a Ctv. 98. § (2) bekezdése szerint a végelszámolás kezdő időpontjától a cég önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjének a végelszámoló minősül, de a végelszámoló feladata eltér az eljárás hatálya alatt nem álló gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének a feladataitól. A végelszámolás célja a gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszüntetése az esetleges hitelezői igények teljes kiegyenlítésével [Ctv. 94. § (1) bekezdés]. A végelszámolónak a gazdálkodó szervezet gazdasági kapcsolatait le kell zárnia, hitelezői igényeit kielégítenie (Ctv. 103. §). A végelszámoló felelősségét megállapító Ctv. 99. § (4)-(5) bekezdései alapján lehet fellépni a végelszámolóval szemben, s a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén - megállapítási kereset nélkül - a marasztalása iránt nyújtható be kereset vele szemben.
- 67 A felperes a Cstv. 33/A. §-ára alapította az alperessel szembeni keresetét, ebből következően a Kúriának azt kellett megvizsgálnia, hogy a jogerős részítéletben megállapított felelősség alapjául szolgáló események a végelszámolást megelőzően, vagy azt követően történtek.
- 68 Az osztalékfizetésről való döntésre még a végelszámolás megindulása előtt került sor - 2007. február 18-án - és a **P.** Kft. részére történt kifizetésre is 2007. február 14-én. A végelszámolás során került kifizetésre 2007. december 31-én az alperes 50.000 Ft-os tagi kölcsöne.
- 69 Az osztalék vonatkozásában a Kúria álláspontja az, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben annak nincs jelentősége,

hogya a mérleg adatai alapján lehetőség van-e osztalék fizetésére. Az alperes által hivatkozott 2006. évi CXIII. törvény a házipénztár-állomány indokolt szintre történő csökkentését szolgálta azzal, hogy lehetővé tette bizonyos keretek között a tulajdonosok számára a kedvezményes adókulccsal történő osztalék kifizetést. A kedvezményes adókulcs azonban nem az adós számára nyújtott bármilyen kedvezményt, hanem a tulajdonosok számára a személyi jövedelemadójuk elszámolása kapcsán. Erre tekintettel helytállóan állapította meg a jogerős részítélet, hogy ez az összeg az adós vagyonának csökkenését eredményezte.

- 70 Az alperes tagi kölcsönének visszafizetése miatt - a végelszámolás megindulására tekintettel - a Cstv. 33/A. §-ára alapított kereseti kérelem megalapozatlan.
- 71 A **P. Kft.**-nek megfizetett kölcsön vonatkozásában valóban nem tagi kölcsön visszafizetéséről volt szó, azonban az eljárás adataiból egyértelműen megállapítható, hogy a **P. Kft.** és az adós között személyi összefonódásra, a tevékenységek összehangolása eredményeképpen kialakult helyzetre tekintettel helytálló a másodfokú bíróságnak az a döntése, hogy a **P. Kft.** nem tekinthető „külső hitelezőnek”. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelte a kölcsön visszafizetésének a vezető tisztségviselő felelősségére való kihatása szempontjából. Nem vitásan az megállapítható, hogy az adós és a **P. Kft.** gazdaságilag is igen szoros kapcsolatban álltak egymással a végelszámolás megindulása előtt és után is, az alperes azonban csak hivatkozott rá, ám tételesen nem mutatta be, hogy a visszafizetett kölcsönt követően milyen pénzüsszegekkel finanszírozta a **P. Kft.** az adós tevékenységét, nem vezette le a két társaság közötti pénzümozgások folyamatát. Mindezek alapján nem állapítható meg az, hogy a másodfokú bíróság okszerűtlenül, a logika szabályait megsértve mérlegelte volna az eljárás bizonyítékait az alperes felelősségének e vonatkozásában történő megállapítása során.
- 72 A Kúria hangsúlyozza, hogy e perben a felperes közreható magatartása nem értékelhető, mert nem az ő kárának a megtérítésére irányul az eljárás, hanem annak megállapítására, hogy az alperes mint vezető tisztségviselő magatartása az adós gazdálkodó szervezet vagyonában milyen vagyoncsökkenést eredményezett azt követően, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.
- 73 A fent kifejtettek alapján a Kúria a jogerős részítéletnek a 2007. december 31-én tagi kölcsön címén kifizetett összegre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróság keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta; egyebekben a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- 74 Az alperes a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati eljárásban nagyobb részben pernyertes felperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni. Az áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM

rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett jogi
tevékenység mérlegelésével határozta meg.

75 A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg részítéletét.

Budapest, 2018. április 24.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Hamvas Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelül: